

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

ASG wewn. 3553/80

~~Do użytku~~
slu...
Egz. nr 1

Ppłk dypl. pil. Maciej PASZKOWSKI

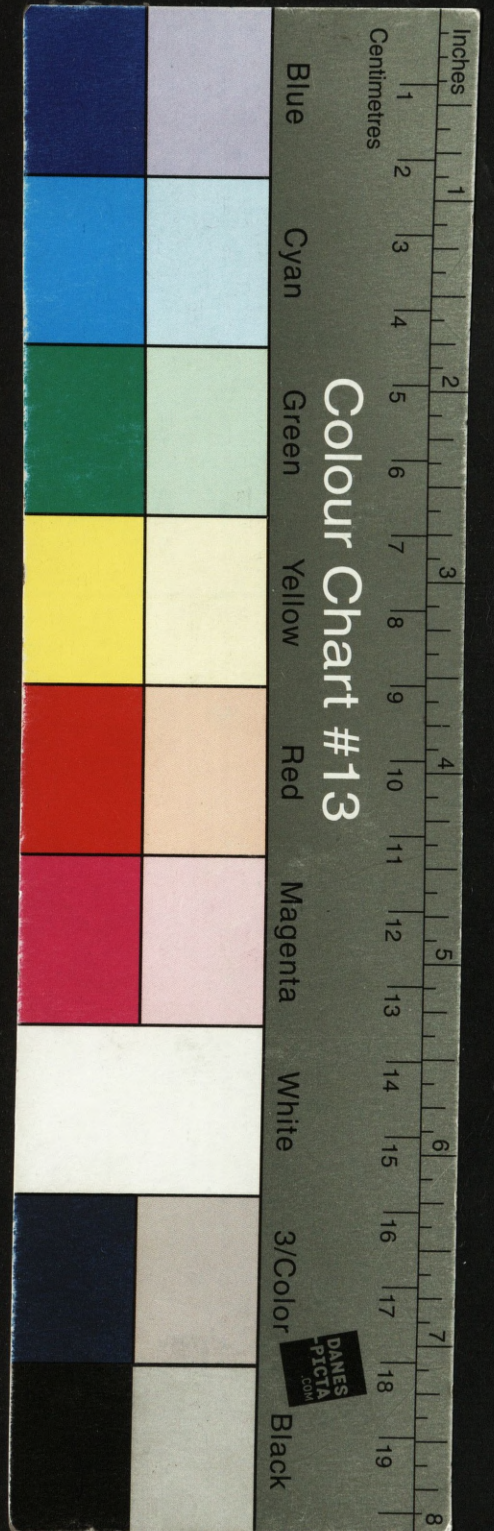
METODYKA PRZYGOTOWANIA
I PRZEPROWADZENIA LOTNICZO-
TAKTYCZNEGO CWICZENIA (LTC)

47424

WARSZAWA

WRZESIEŃ

1980

40

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

**WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA**

ABG wewn. 3553/80

~~Do użytku~~
slu. [redacted] 0
Egz. nr 0 1

Pptk dypl. pil. Maciej PASZKOWSKI

**METODYKA PRZYGOTOWANIA
I PRZEPROWADZENIA LOTNICZO-
-TAKTYCZNEGO ĆWICZENIA (LTC)**

47424

WARSZAWA

WRZESIEŃ

1980

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 54305

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

ASG WP wewn. 3553/80

~~SECRET~~
SŁUGI WYKONAWCZE 01

ZATWIERDZAM
SZEFE KATEDRY TAKTYKI LOTNICTWA

płk doc.dr Jerzy MACHURA

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

Ppłk dypł.pil. Maciej PASZKOWSKI

METODYKA PRZYGOTOWANIA I PRZEPROWADZENIA
LOTNICZO-TAKTYCZNEGO ĆWICZENIA /LTCY

Skrypt

WARSZAWA

Wrzesień

1980

SPIS TREŚCI

	Str.
WSTĘP	5
I. CHARAKTERYSTYKA LOTNICZO-TAKTYCZNEGO ĆWICZENIA JAKO FORMY SZKOLENIA WOJSK LOTNICZYCH	5
1. Istota, cele i ogólna charakterystyka LTC	5
2. Miejsce i rola LTC w całości kształcenia modelu szkolenia operacyjno-taktycznego Wojsk Lotniczych oraz jego właściwości	7
II. METODA PRZYGOTOWANIA MATERIAŁÓW DO LOTNOCZO-TAKTYCZ- NEGO ĆWICZENIA	9
1. Rola i zadania dowództwa i sztabu lotniczego zwią- zku taktycznego /Dowództwa Wojsk Lotniczych/ w pro- cesie przygotowania LTC	9
2. Wybór i określenie tematu i celów ćwiczenia	10
3. Określenie zagadnień szkoleniowych i warunków prze- prowadzenia ćwiczenia	11
4. Postawienie zadań opracowania LTC	13
5. Opracowanie planu przygotowania LTC	13
6. Opracowanie planu przeprowadzenia LTC, części gra- ficznej i opisowej oraz przedstawienie ich do za- twierdzenia	14
7. Opracowanie planu przebiegu LTC z załącznikami	16
8. Opracowanie założeń z załącznikami	16
9. Opracowanie rozkazu organizacyjnego	18
10. Wytyczne dla kierownictwa, zespołu kontrolnego i kontrolno-badawczego, podgrywki i ćwiczących	19
11. Plan pracy partyjno-politycznej	20
12. Plan rekonesansu poligonów i rejonu ćwiczeń	21
13. Opracowanie pozostałych dokumentów, jak: limity przebiegu kilometrów oraz zużycia paliwa lotniczego, amunicji itp. Organizacja łączności i dowodzenia. Inne niezbędne dokumenty i zatwierdzenie LTC	21
III. WŁAŚCIWOŚCI PRZYGOTOWANIA PERSONELU DO ĆWICZENIA I PRZEPROWADZENIA LTC	24

1. Szkolenie kierownictwa, zespołu kontrolno-badawczego, rozjemców, podgrywki i ćwiczących w ramach przygotowania do ćwiczenia	24
2. Instruktaże do ćwiczenia	24
3. Przygotowanie środków dowodzenia, poligonów, pomniejszych, łączności itp.	25
4. Kontrola gotowości ćwiczących	25
5. Praca kierownika ćwiczenia, zespołu kontrolnego i kontrolno-badawczego, podgrywki i pozoracji podczas prowadzenia LTC	26
6. Praca ćwiczących podczas prowadzenia LTC	28
7. Omówienie LTC	29
ZAKOŃCZENIE	30
BIBLIOGRAFIA	31
ZAŁĄCZNIKI:	
1. Dokumenty opracowywane do LTC	32
2. Forma i ogólna treść planu przygotowania LTC	33
3. Forma i ogólna treść graficznej części planu przeprowadzenia LTC <i>.wkł. po str.</i>	34
4. Forma i ogólna treść opisowej części planu przeprowadzenia LTC	35
5. Forma i ogólna treść planu przebiegu LTC <i>wkl. po str.</i>	36
6. Forma i ogólna treść założeń do LTC	37
7. Forma i ogólna treść rozkazu organizacyjnego	38

W S T Ę P

Niniejsze opracowanie przeznaczone jest głównie dla słuchaczy trzeciego roku studiów Akademii Sztabu Generalnego WP o kierunku lotniczym i jest materiałem umożliwiającym opanowanie zasad opracowania i prowadzenia LTC.

Treść skryptu pozwala umiejscowić LTC w całości kształcie modelu szkolenia operacyjno-taktycznego Wojsk Lotniczych. Cykl przedsięwzięć związanych z organizacją LTC omówiony jest zarówno od strony metodycznej, jak i merytorycznej. Opracowanie przedstawia podstawowe dokumenty obowiązujące przy prowadzeniu LTC, obrazuje ich formę i treść oraz kolejność opracowywania. Uwidoczniona jest rola dowództwa i sztabu lotniczego związku taktycznego /Dowództwa Wojsk Lotniczych/ w procesie przygotowania LTC. Przedstawiono również czynności kierownictwa, zespołu kontrolno-badawczego, rozjemców, podgrywki i ćwiczących w procesie przygotowania i prowadzenia LTC.

Przedstawiony materiał opracowano w oparciu o "Instrukcję o organizowaniu i prowadzeniu ćwiczeń taktycznych" - MON - 1976 r., "Metodykę ćwiczeń taktycznych" - ASG - 1976 r. oraz własne obserwacje z lotniczo-taktycznych ćwiczeń prowadzonych w Wojskach Lotniczych.

I. CHARAKTERYSTYKA LOTNICZO-TAKTYCZNEGO ĆWICZENIA JAKO FORMY SZKOLENIA WOJSK LOTNICZYCH

1. Istota, cele i ogólna charakterystyka LTC

Ćwiczenie lotniczo-taktyczne jest wyższą formą szkolenia operacyjno-taktycznego, która umożliwia praktyczne przećwiczenie przez dowództwa i sztaby związków taktycznych /oddziałów/ i pododdziały określonego tematu ćwiczenia wraz ze wszystkimi elementami szkolenia lotniczego, zastosowania bojowego i zabezpieczenia działań.

Ćwiczenie lotniczo-taktyczne prowadzi się w celu:

- doskonalenia umiejętności kierowniczej kadry związku taktycznego /oddziału lotniczego/ w zakresie planowania, organizacji i kierowania działaniami bojowymi;
- sprawdzenia stopnia przygotowania dowództw i sztabów w zakre-

sie prowadzenia działań bojowych w warunkach szybkich zmian sytuacji bojowej;

- sprawdzenia stopnia wyszkolenia taktycznego i ogniowego załóg;
- doskonalenia służb technicznych i zaopatrzenia w zakresie organizacji, kierowania i realizacji zabezpieczenia materiałowo-technicznego;
- sprawdzenia efektywności ubezpieczenia lotów ograniczonymi środkami w warunkach bazowania oddziałów lotniczych na dwu lotniskach i wykonywania manewru lotniskowego;
- sprawdzenia przygotowania i prowadzenia działań bojowych w utrudnionych warunkach, np.: zakłóceń elektronicznych, lotów na pełny zasięg samolotu z maksymalnym wariantem uzbrojenia i lądowaniem na obcym lotnisku, w warunkach stosowania BMR, w warunkach zimowych, nocą, przy silnej i głęboko urzutowanej OPL nieprzyjaciela;
- sprawdzenia gotowości alarmowej i umiejętności skrytego mobilizacyjnego rozwinięcia związków taktycznych i oddziałów;
- badania nowej problematyki taktycznej i organizacyjnej wojsk oraz wypracowania zasad wykorzystania nowych wzorów uzbrojenia i sprzętu bojowego, a także - zależnie od potrzeb - sprawdzenia projektów regulaminów, instrukcji i podręczników.

W każdym prowadzonym LTC zaleca się wprowadzać cele badawcze, których badaniem zajmuje się wyznaczony w tym celu zespół kontrolno-badawczy.

Istotą tej formy szkolenia jest kompleksowa działalność w realizacji postawionych zadań. Umożliwia ona przygotowanie całych stanów osobowych związków taktycznych, oddziałów lotniczych do działalności bojowej w warunkach maksymalnie zbliżonych do współczesnego pola walki przy użyciu środków konwencjonalnych i broni masowego rażenia /BMR/. LTC spełnia zasadniczą rolę w procesie szkolenia związków taktycznych i oddziałów lotniczych.

Podstawą do organizacji LTC są:

- dyrektywa ministra obrony narodowej na pięcioletcie;
- rozkaz ministra obrony narodowej i wytyczne organizacyjno-szkoleniowe do szkolenia sił zbrojnych na dany rok;
- rozkaz dowódcy Wojsk Lotniczych i wytyczne organizacyjno-szkoleniowe;

- plan wspólnych ćwiczeń wojsk lotniczych z wojskami lądowymi, wojskami obrony powietrznej kraju /WOPK/ i marynarką wojenną na dany rok.

LTC organizuje i prowadzi zawsze przełożony z podwładnymi /Dowództwo Wojsk Lotniczych ze związkami taktycznymi i oddziałami lotniczymi, bezpośrednio mu podległymi, związki taktyczne z oddziałami lotniczymi/.

2. Miejsce i rola LTC w całości modelu szkolenia operacyjno-taktycznego Wojsk Lotniczych oraz jego właściwości

Praktyczne szkolenie taktyczne może być prowadzone bez udziału i z udziałem wojsk.

Szkolenie praktyczne bez udziału wojsk jest przejściowym między szkoleniem teoretycznym a szkoleniem z wojskami. Ma ono na celu przygotowanie dowódców i sztabów związków taktycznych i oddziałów oraz pododdziałów zabezpieczających do prowadzenia ćwiczeń z wojskami. W szkoleniu praktycznym bez udziału wojsk stosuje się następujące formy szkolenia:

- a/ ćwiczenia grupowe;
- b/ ćwiczenia dowódczo-sztabowe, a w tym:
 - ćwiczenia na mapach;
 - ćwiczenia szkieletowe;
- c/ treningi sztabowe.

Szkolenie praktyczne z udziałem wojsk to ćwiczenia taktyczne, które stanowią zasadniczą formę szkolenia wojsk w warunkach maksymalnie zbliżonych do warunków współczesnego pola walki i zmuszających wojska do pełnego wykorzystania umiejętności oraz walorów sprzętu bojowego w wykonywaniu postawionych zadań.

Na szczeblu taktycznym w Wojskach Lotniczych prowadzi się:

- a/ szkolenie taktyczne załóg, par, kluczy;
- b/ ćwiczenia taktyczno-bojowe;
- c/ ćwiczenia taktyczno-specjalistyczne;
- d/ lotniczo-taktyczne ćwiczenia /LTC/.

Celem ćwiczeń taktyczno-bojowych jest praktyczne przygotowanie personelu latającego w zakresie taktyki oraz umiejętności kierowania i prowadzenia skutecznego ognia.

Celem ćwiczeń taktyczno-specjalistycznych jest praktyczne przygotowanie: batalionów łączności i ubezpieczenia lotów, batalionów zaopatrzenia, łączności i radiotechnicznych do zabezpieczenia działań bojowych związków taktycznych, oddziałów i pododdziałów.

Celem lotniczo-taktycznych ćwiczeń jest kompleksowe przygotowanie wszystkich pionów i służb specjalistycznych do prowadzenia działań bojowych. Umożliwia ono praktyczne ćwiczenie /doskonalenie/ dowództw, sztabów i pododdziałów związków taktycznych oraz oddziałów lotniczych w zdobytych umiejętnościach oraz wyrabianie nawyków w praktycznym ich zastosowaniu na polu walki. Uczestniczą w nim wszystkie siły i środki wchodzące w skład pułku. Przed przystąpieniem do LTC pododdziały muszą zostać sprawdzone i uzyskać odpowiednie dopuszczenie. Uczestnicy LTC wykonują swoje obowiązki funkcyjne na zajmowanych stanowiskach etatowych. LTC prowadzi się na bazie realnie ćwiczących wojsk lądowych, marynarki wojennej, wojsk OPK lub pozorowania ich działania. Mogą być prowadzone z lotniska stałego bazowania lub z wykonaniem przebazowania z realnym dla warunków działań bojowych natężeniem działań w ciągu 2-3 dób w pułkach lotniczych i 3-5 dób w związkach taktycznych. LTC objęty jest każdy pułk lotniczy co najmniej raz na 2 lata.

W zależności od celów LTC dzielą się na:

- zgrzywająco-doskonalące;
- kontrolno-sprawdzające;
- medyczo-doświadczalne;
- pokazowe.

Zgrzywająco-doskonalące mają na celu zgranie w działaniach bojowych sztabu związku taktycznego z oddziałami lotniczymi oraz wewnątrz tych elementów. Przeprowadza się jej zazwyczaj po zrealizowaniu przez oddziały lotnicze określonego programu szkolenia naziemnego oraz określonego materiału z programu szkolenia zastosowania bojowego.

Kontrolno-sprawdzające prowadzone są na podstawie zarządzeń przełożonych lub komisji inspekcyjnej w celu sprawdzenia stopnia przygotowania do działań bojowych i ustalenia poziomu wyszkolenia. Metodyczno-doświadczalne mają na celu ustalenie możliwości bojowych związków taktycznych /oddziałów lotniczych/.

wyposażonych w nowy sprzęt lotniczy, podczas zmian w systemie dowodzenia, wprowadzenia nowych sposobów taktyki walki itp. Prowadzi się je na podstawie specjalnych zarządzeń wyższych przełożonych i wymagają one specjalnego przygotowania.

Pokazowe mają na celu zademonstrowanie nowych sposobów organizacji i wykonania zadań bojowych lotnictwa lub praktycznego wykorzystania nowego sprzętu lotniczego.

W zależności od szczebli dowodzenia, biorących udział w ćwiczeniu, LTC dzielimy na:

- jednoszczeblowe, kiedy ćwiczy oddział lotniczy;
- dwuszczeblowe, kiedy ćwiczy oddział lotniczy i związek taktyczny.

W zależności od przyjętego przeciwdziałania wojsk LTC dzielą się na:

- jednostronne;
- dwustronne.

Jednostronne to takie, w których po stronie przeciwnej nie występują wojska, a ich działanie jest tylko pozorowane zgodnie z taktyką potencjalnego przeciwnika.

Dwustronne to takie, kiedy jednocześnie szkolą się dwie strony, prowadząc działania przeciwko sobie zgodnie z taktyką wojsk własnych i przeciwnika. Tematy i cele szkoleniowe są dla każdej strony inne.

Niezależnie od planu szkolenia operacyjno-taktycznego związków taktycznych i oddziałów lotniczych przed przystąpieniem do prowadzenia LTC podlegają one kontroli pod względem przygotowania taktycznego^{x/}.

II. METODA PRZYGOTOWANIA MATERIAŁÓW DO LOTNICZO-TAKTYCZNEGO ĆWICZENIA

1. Rola i zadania dowództwa i sztabu lotniczego związku taktycznego /Dowództwa Wojsk Lotniczych/ w procesie przygotowania LTC

Jak już wspomniano, organizatorem LTC jest: Dowództwo Wojsk Lotniczych dla lotniczych związków taktycznych i samo-

x/ Instrukcja DWL z 1975 r. "Warunki i zasady dopuszczenia do ćwiczeń związków taktycznych i oddziałów wojsk lotniczych".

dzielnych oddziałów lotniczych^{x/} oraz lotnicze związki taktyczne dla podległych im oddziałów lotniczych. LTC organizuje się na podstawie rocznych planów i programów szkolenia lub dodatkowego zarządzenia wyższych przełożonych oraz wytycznych dowódcy do przygotowania ćwiczenia.

Zadanie opracowania ćwiczenia dowódca organizujący LTC powierza swemu zastępcy ds. liniowych.

Zanim jednak dowódca wyda wytyczne osobie funkcyjnej lub bezpośrednio autorowi ćwiczenia, powinien on określić ogólną koncepcję taktyczno-metodyczną ćwiczenia i przeanalizować główne elementy wyjściowe, do których należą:

- temat ćwiczenia;
- cele szkoleniowe ćwiczenia;
- cele badawcze;
- problemy organizacyjno-szkoleniowe na dany rok;
- obowiązujące zasady prowadzenia działań bojowych wojsk własnych i armii obcych;
- rodzaj ćwiczenia;
- skład ćwiczących i poziom ich wykształcenia;
- czas trwania ćwiczenia;
- warunki materiałowe /limit rezerwu samolotów, kilometry dla pojazdów mechanicznych, środki pozoracji pola walki, amunicja, transport, łączność itp./;
- pora roku, doby i warunki atmosferyczne.

Zasadnicze znaczenie w tej analizie ma sprecyzowanie tematu oraz określenie głównych celów szkoleniowych ćwiczenia, a także ustalenie warunków, których spełnienie umożliwi osiągnięcie tych celów.

Po sprecyzowaniu wytycznych dowódca stawia zadanie opracowania LTC, a następnie zespół autorski przystępuje do opracowania obowiązujących dokumentów. Dokumenty opracowywane do LTC przedstawia załącznik nr 1.

2. Wybór i określenie tematu i celów ćwiczenia

Wybór tematu uzależniony jest głównie od: celu LTC, planów szkolenia i osiągniętego poziomu wykształcenia. Wybór i określenie x/ Pod pojęciem "samodzielny oddział lotniczy" należy rozumieć oddziały lotnicze bezpośrednio podległe Dowództwu Wojsk Lotniczych.

ślenie tematu jest przedsięwzięciem wbrew pozorom bardzo odpowiedzialnym, gdyż rzutuje na cały cykl przygotowania ćwiczenia. Wybierając i określając temat, należy uwzględnić następujące zasady:

- musi być zgodny z założonym profilem szkolenia;
- nie może wykraczać poza osiągnięty poziom wyszkolenia;
- musi wynikać z założonej w planie tematyki szkolenia;
- musi być jasno i jednoznacznie zrozumiany;
- musi sugerować, co chcemy przeciwzyć i co dzięki temu osiągnąć;
- uwzględniać aktualne i przyszłe potrzeby;
- uwzględniać warunki szczególne takie, jak: pora roku, pogoda, możliwość wykorzystania wojsk i poligonów, możliwości MTZ i inne.

Cele ćwiczenia stanowią to, co chcemy osiągnąć dzięki jego przeprowadzeniu. Należy je precyzować po określeniu tematu LTC, a przed określeniem zagadnień szkoleniowych, cele bowiem muszą sugerować, jakie zagadnienia należy przerwobić w ćwiczeniu. Cele ćwiczenia i zagadnienia szkoleniowe stanowią bezpośrednią podstawę do opracowania planu przeprowadzenia ćwiczenia oraz innych dokumentów niezbędnych podczas organizowania i prowadzenia ćwiczenia. Ustalając cele i zagadnienia szkoleniowe, należy przede wszystkim brać pod uwagę rodzaj ćwiczenia, jego temat, wymagania określone w programach oraz konkretne warunki i potrzeby jednostki. W ćwiczeniach jednostronnych możliwe jest ustalenie zarówno celów, jak i zagadnień szkoleniowych wspólnych dla wszystkich szkolonych lub odrębnych - dla określonych zespołów ćwiczących. W ćwiczeniach dwustronnych należy ustalić cele i zagadnienia szkoleniowe osobno dla obu ćwiczących stron.

3. Określenie zagadnień szkoleniowych i warunków przeprowadzenia ćwiczenia

Zagadnienia szkoleniowe wynikają z tematu i celów LTC, jednak ich liczba i zakres uzależnione są od czasu przewidzianego na ćwiczenie i od potrzeb. Muszą one ujmować główne problemy wynikające z tematu i celów ćwiczenia, jednak nie muszą wyczerpywać całości tematu. Wynika to z faktu, iż niektóre

problemy będące do rozwiązania mogą być już opanowane przez ćwiczących, natomiast nowym problemom należy poświęcić więcej uwagi. Należy dążyć, by zagadnienia przerabiane w danym ćwiczeniu nawiązywały do zagadnień przerobionych w poprzednim ćwiczeniu, a nawet je uzupełniały.

Określając warunki przeprowadzenia LTC bierzemy pod uwagę:

- teatr działań bojowych;
- kierunek operacyjny;
- rejon działań;
- czas działań;
- rodzaj działań bojowych;
- ewentualność stosowania BMR;
- skład stron: ZACHODNI i WSCHODNI;
- na czyją korzyść prowadzi działania ćwiczący oddział /związek taktyczny/;
- miejsce i warunki bazowania jednostek oraz dyslokację stanowisk dowodzenia;
- stan i wyszkolenie ćwiczących;
- minimalne warunki atmosferyczne, przy których można będzie prowadzić działania bojowe.

Określając warunki przeprowadzenia LTC, należy dążyć, by były one realne i maksymalnie zbliżone do ewentualnych działań bojowych. Wystąpić jednak zawsze takie elementy, które praktycznie nie będą możliwe do zrealizowania w założonej sytuacji taktycznej.

Dotyczyć to będzie najczęściej miejsca bazowania i uderzenia. W takich przypadkach należy podawać sytuację aplikacyjną i faktyczną, np.:

8 splmb bazuje na lotnisku LUBTEN położonym 4 km zachód od miejscowości LUBTEN.

Faktycznie 8 splmb /ćwiczący/ bazuje na lotnisku WROCŁAW /tu podaje się nazwę lotniska, z którego faktycznie będą prowadzone działania/.

Lub:

8 splmb obezwładnić bcz w rejonie ześrodkowania /tu podać nazwy miejscowości ograniczając rejon w przyjętej sytuacji taktycznej/.

Faktycznie: 8 eplmb obezwładnić bcz w rejonie ześrodkowania - cel nr 6 na poligonie JABŁONKA /tu podać nazwę poligonu, na którym będzie wykonywane zadanie/.

W ten sposób uzyskujemy konieczność wypracowania decyzji zgodnie z założeniem taktycznym i stwarzamy sytuację umożliwiającą prowadzenie rzeczywistych działań.

4. Postawienie zadania opracowania LTC

Zadanie /w formie wytycznych/ opracowania ćwiczenia dowódca może postawić wyznaczonemu przez siebie całemu kierownictwu ćwiczenia lub tylko jego części. W wytycznych tych dowódca organizujący ćwiczenie powinien podać przede wszystkim:

- z kim, kiedy i na jaki temat będzie prowadzone;
- koncepcję taktyczno-metodyczną;
- główne cele szkoleniowe, które powinny zostać osiągnięte;
- cele badawcze;
- niektóre zagadnienia szkoleniowe;
- rejon działań, przeciwnika, poligonu, lotniska;
- termin /terminy/ przedstawienia dokumentów do zatwierdzenia.

Obok ww. elementów dowódca może określić i inne dane tak, by ćwiczenie zostało opracowane i przeprowadzone zgodnie z jego koncepcją.

Tak więc doszliśmy do momentu, w którym mamy już podstawę do opracowania LTC. Stanowią ją:

- obowiązujące dyrektywy, wytyczne organizacyjno-szkoleniowe na dany rok, programy i plany szkolenia, regulaminy, instrukcje i inne obowiązujące wydawnictwa wojskowe;
- wytyczne przełożonego;
- warunki organizowania ćwiczenia.

5. Opracowanie planu przygotowania LTC

Pierwszym dokumentem opracowywanym przez autora /zespół autorski/ jest plan przygotowania LTC, który jest odzwierciedleniem koncepcji organizacyjnej dowódcy. Plan przygotowania LTC powinien zawierać:

- temat, cele i zagadnienia szkoleniowe;
- cele badawcze;

- skład zespołu autorskiego z określeniem osób odpowiedzialnych za przedsięwzięcia organizacyjne;
- skład kierownictwa ćwiczenia oraz podległych mu zespołów /osób funkcyjnych/;
- zestawienie zasadniczych prac związanych z przygotowaniem lotnisk, poligonów i materiałowo-technicznych zabezpieczenia ćwiczenia;
- terminy: opracowania planu ćwiczenia, przeprowadzenia rekonesansu, gotowości kierownictwa i ćwiczących;
- opracowanie dokumentów dotyczących warunków bezpieczeństwa, tajnego dowodzenia oraz tajemnicy państwowej i wojskowej;
- przedsięwzięcia dotyczące kontroli i pomocy w przygotowaniu wojsk do ćwiczenia.

W planie przygotowania ćwiczenia wskazuje się ponadto osoby odpowiedzialne za wykonanie poszczególnych przedsięwzięć. Forma planu przygotowania LTC nie jest określona w żadnym obowiązującym wydawnictwie. W załączniku nr 2 proponuje się formę planu przygotowania LTC.

Na podstawie planu przygotowania LTC zespół autorski przystępuje do wykonania poszczególnych przedsięwzięć.

6. Opracowanie planu przeprowadzenia LTC, części graficznej i opisowej oraz przedstawienie ich do zatwierdzenia

Plan przeprowadzenia ćwiczenia stanowi ideę treści planowanego ćwiczenia i służy za podstawę do właściwego rozegrania /przerobienia/ w czasie ćwiczenia zaplanowanych zagadnień szkoleniowych, a tym samym osiągnięcia zamierzonych celów szkoleniowych. Na planie przeprowadzenia ćwiczenia opiera się opracowanie wszystkich dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia ćwiczenia. Plan przeprowadzenia ćwiczenia wykonuje się w formie graficznej i opisowej, która jest uzupełnieniem części graficznej. Część graficzna obejmuje:

- zamiar operacyjno-taktyczny stron;
- położenie wyjściowe;
- zadania bojowe szczebla nadrzędnego;
- zadania bojowe ćwiczących stron do czasu rozwinięcia ćwiczenia;

- zadania bojowe ćwiczących związków taktycznych /oddziałów/ oraz eszadów;
- zarys dynamiki walki ćwiczących stron oraz czas i miejsce działań ogniowych;
- rozmieszczenie lotnisk, SD oraz organizację łączności.

Część graficzną planu przeprowadzenia LTC wrysowuje się na mapę o skali 1:200 000 do 1:500 000; mapy - załączniki wybranych rejonów - sporządza się w takiej skali, w jakiej sporządzają je ćwiczące wojska lądowe. Forma i ogólna treść graficznej części planu przeprowadzenia LTC przedstawiona jest w załączniku nr 3.

Część opisowa obejmuje:

- temat;
- cele szkoleniowe i badawcze;
- zagadnienia szkoleniowe;
- rodzaj ćwiczenia;
- czas przeprowadzenia ćwiczenia;
- skład wojsk biorących udział w ćwiczeniu /przeciwnik - skład i zamiar działań, wojska własne - skład, zamiar działań i myśl przewodnia decyzji szczebla nadrzędnego i ćwiczących/;
- etapy ćwiczenia, czas ich trwania, zagadnienia szkoleniowe i zasadnicze przedsięwzięcia realizowane przez kierownika ćwiczenia;
- plan przebiegu ćwiczenia;
- plan pozorowania przeciwnika w ćwiczeniach jednostronnych;
- ponadto w ćwiczeniach dwustronnych - działania strony przeciwnej;
- organizację łączności i dowodzenia;
- limity: wykorzystania rezerwów samolotów /śmigłowców/, przebiegu kilometrów pojazdów mechanicznych oraz zużycie amunicji i środków pozorowania.

Formę i ogólną treść opisowej części planu przeprowadzenia LTC przedstawia załącznik nr 4.

Kierownik ćwiczenia przedstawia osobiście plan przeprowadzenia LTC do zatwierdzenia bezpośrednio przełożonemu: dywizyjne LTC - nie mniej niż na miesiąc, pułkowe - na trzy tygodnie przed terminem rozpoczęcia ćwiczenia.

7. Opracowanie planu przebiegu LTC z załącznikami

Plan ten jest dokumentem określającym sposób przeprowadzenia ćwiczenia oraz związane z tym czynności aparatu kierowniczego /szkolących/ oraz ćwiczących /szkolonych/ i stanowi podstawę przeprowadzenia ćwiczenia. Sporządza się go w formie graficznej /harmonogram/ i uzupełnia niezbędnymi załącznikami. Załącznikami mogą być:

- Plan podawania wprowadzeń. Na podstawie tego dokumentu zespół kontrolny podaje ćwiczącym wiadomości o działaniu wojsk własnych i nieprzyjaciela. Plan powinien zawierać tylko takie dane, których szkoleni /ćwiczący/ ze względu na brak możliwości, nie mogą uzyskać w toku działań, a które w realnych warunkach pola walki napływałyby z różnych źródeł rozpoznania. Dane te układa się systematycznie, zgodnie z przewidywanym rozwojem działań i podaje się źródła uzyskania danych. Oddzielny załącznik planu podawania wprowadzeń stanowią dane z rozpoznania powietrznego.
- Rozkazy bojowe /zarządzenia/ dowódcy dywizji lub rozkazy operacyjne /zarządzenia bojowe/ DWL.
- Plan przeciwdziałania i pozoracji, a w ćwiczeniach dwustronnych - działania strony przeciwnej.
- Plan omówienia LTC.
- Inne niezbędne załączniki.

Główną treść planu przebiegu LTC stanowią: zagadnienia szkoleniowe, działania stron i czynności aparatu kierowniczorozjemczego.

Formę i ogólną treść planu przebiegu LTC z wybranymi załącznikami przedstawia załącznik nr 5.

8. Opracowanie założenia z załącznikami

Założenie opracowuje się po zatwierdzeniu planu przebiegu ćwiczenia. Zawiera ono niezbędne dane wyjściowe o położeniu wojsk własnych i nieprzyjaciela, pozwala ćwiczącym uzmysłowić warunki, w jakich przebiegać będą działania, i stanowi podstawę do przygotowania się do LTC ćwiczących. Założenie taktyczne opracowuje się na podstawie planu przeprowadzenia LTC. W ćwiczeniu jednostronnym założenie opracowuje się dla jednej, a w

ćwiczeniu dwustronnym dla obydwu ćwiczących stron. Treść założenia taktycznego powinna zawierać:

- położenie ogólne wojsk własnych i nieprzyjaciela;
- położenie szczegółowe wojsk własnych i nieprzyjaciela;
- wiadomości uzupełniające /dodatkowe/;
- zakres pracy do wykonania przez ćwiczących.

Forma i ogólna treść założenia została przedstawiona w załączniku nr 6.

4. W położeniu ogólnym wojsk własnych i nieprzyjaciela dane o własnych wojskach lądowych podaje się o jeden szczebel wyżej od szczebla, na którego korzyść prowadzi działania ćwicząca jednostka /związek taktyczny/.

Po stronie nieprzyjaciela podaje się dane szczebla, jaki występuje w pasie działania wojsk własnych.

W działaniach lotnictwa podaje się dane szczebla, jaki powinien wystąpić w przyjętym pasie działania wojsk lądowych.

2. Położenie szczegółowe dotyczy wojsk szczebla, którego działania wspiera ćwicząca jednostka /związek taktyczny/ i samego ćwiczącego, a w odniesieniu do wojsk nieprzyjaciela - szczebla równorzędnego z wspieranym. Dokładność danych podaje się o dwa szczeble w dół. Dane zamieszczone w tym rozdziale powinny zawierać opis dotychczasowego przebiegu działań wojsk własnych i nieprzyjaciela, a także opis ich aktualnego położenia.

§ W części założenia dotyczącej wiadomości uzupełniających podaje się te informacje, których ze względu na ich treść nie można było ująć w poprzednich rozdziałach, a które mają bezpośredni wpływ na właściwą ocenę położenia. Mogą to być np.:

- założone w LTC warunki bazowania;
- założone zabezpieczenie działań;
- inne niezbędne dane.

Problem zamieszczenia w założeniu taktycznym zadań bojowych jest rozwiązywany w różny sposób. Uzależnione to jest od sposobu rozpoczęcia ćwiczenia. Jeżeli LTC rozpoczyna się od postawienia zadania ćwiczącym, a założenie zamierza się im wydać kilka godzin lub kilka dni wcześniej /w celu wprowadzenia w sytuację i przygotowania się do LTC/, to zadania nie podaje się. W tym wypadku zadanie może być opracowane w załączniku do planu przebiegu ćwiczenia w postaci rozkazu lub zarządzenia bo-

LTC.

jowego i wręcza się je w momencie rozpoczęcia ćwiczenia. W każdym założeniu taktycznym informuje się ćwiczących o zakresie pracy do wykonania.

W celu skrócenia treści tekstowej części założenia taktycznego, a zwłaszcza rozdziału dotyczącego położenia szczegółowego wojsk własnych i nieprzyjaciela, oraz dla lepszego przedstawienia sytuacji taktycznej opracowuje się na kalce sytuację do każdego założenia. Opracowuje się ją na podstawie położenia wyjściowego stron. Położenie wrysowuje się bez zadań. Dane o nieprzyjacielu powinny być przedstawione tak, aby ćwiczący musieli sami ocenić skład, ugrupowanie przeciwnika i jego zamiar. Szczególną uwagę należy zwrócić, by przedstawiony system OPL nieprzyjaciela zmuszał ćwiczących do stosowania całego kompleksu przedsięwzięć do jego pokonania.

Załączniki opracowywane do założenia przedstawiono w załączniku 1 opracowania.

9. Opracowanie rozkazu organizacyjnego

W celu uprawomocnienia wszystkich poczynań związanych z organizowaniem i prowadzeniem ćwiczenia wydawany jest rozkaz dowódcy organizującego LTC. Opracowuje się go po opracowaniu planu przeprowadzenia LTC oraz po rozstrzygnięciu podstawowych lub wszystkich problemów organizacyjnych. Jeżeli rozkaz ukazuje się po rozstrzygnięciu tylko podstawowych problemów organizacyjnych, to treść jego będzie ogólniejsza i może zobowiązywać poszczególnych wykonawców do wydania dodatkowych zarządzeń. W takiej formie najczęściej spotyka się rozkazy dowódcy Wojsk Lotniczych i nawiązujące do nich zarządzenia jego zastępców. Natomiast w wypadku rozstrzygnięcia wszystkich problemów organizacyjnych rozkaz musi zawierać szczegółowe wytyczne dla wykonawców. Niezależnie od zastosowanego wariantu rozkazu dowódcy w sprawie zorganizowania i przeprowadzenia LTC powinien on określać:

- kiedy, z kim zostanie przeprowadzone LTC i na jaki temat;
- skład kierownictwa ćwiczenia;
- skład ćwiczących;
- skład elementów pozoracji i ich działanie;
- przedsięwzięcia, zabezpieczenia partyjno-politycznego; mate-

- 6800
- riałowego, technicznego oraz bezpieczeństwa, a także ochrony tajemnicy wojskowej /tajnego dowodzenia/;
- skład, czas i miejsce przybycia środków wzmocnienia;
 - przedsięwzięcia mające na celu zapewnienie przygotowania się do LTC aparatu kierowniczego, ewentualnie ćwiczących /dotyczy to pobierania map, odbycia odpraw, instruktaży itp./, a także termin i zakres sprawdzianu dopuszczenia do LTC;
 - umowną nazwę ćwiczących stron;
 - ubiór i oznakowanie /ćwiczących, kierownictwa, elementów pozoracji/;
 - przedsięwzięcia mające na celu utrzymanie gotowości bojowej;
 - limity zużycia resursów samolotów, amunicji, kilometrów, materiałów pędnych i innych;
 - czas osiągnięcia gotowości do ćwiczenia.

W rozkazie podaje się również osoby odpowiedzialne za wykonanie poszczególnych czynności. Część z wymienionych zagadnień można ująć w załącznikach do rozkazu /skład aparatu kierowniczego, przydział środków transportu itp./. W wypadku gdy LTC ma być poprzedzone sprawdzianem gotowości bojowej i ćwiczący nie mogą znać tematu, terminu oraz rejonu ćwiczenia, danych tych nie udostępnia się ćwiczącym. Rozkaz należy dostarczyć wszystkim zainteresowanym w terminie zapewniającym możliwość wykonania nakazanych przedsięwzięć.

Niezależnie od tego w każdym LTC, jako załącznik do rozkazu organizacyjnego, wystąpią wskazówki bezpieczeństwa lotów. Formę i ogólną treść rozkazu organizacyjnego przedstawia załącznik nr 7.

10. Wytyczne dla kierownictwa, zespołu kontrolnego i kontrolno-badawczego, podgrywki i ćwiczących

Warunkiem właściwego zorganizowania i osiągnięcia celów LTC jest staranne przygotowanie kierownictwa, zespołu kontrolnego i kontrolno-badawczego, podgrywki i ćwiczących. W tym celu opracowuje się wytyczne, które są podstawą do przygotowania się do LTC.

Mogą one stanowić załącznik do rozkazu organizacyjnego. Wytyczne dla kierownictwa, zespołu kontrolno-badawczego, roz-

- jenców i podgrywki powinny ujmować problemy, które zapewnią:
- jednolitą interpretację celów ćwiczenia i sposobów ich realizacji;
 - pogłębienie znajomości zasad prowadzenia działań bojowych;
 - dokładne poznanie rejonu ćwiczeń;
 - zrozumienie swego miejsca i roli w pełnieniu wyznaczonej funkcji.

Wytyczne dla ćwiczących powinny ukierunkować programowe szkolenie i samokształcenie na tematykę, która jest treścią planowanego LTC.

11. Plan pracy partyjno-politycznej

Zastępca ds. politycznych dowódcy organizującego LTC w związku z mającym się odbyć ćwiczeniem wydaje swoje zarządzenie, które najczęściej stanowi załącznik do rozkazu organizacyjnego. Zarządzenie to stanowi podstawę do opracowania planu pracy partyjno-politycznej.

Plan pracy partyjno-politycznej opracowuje zastępca kierownika ćwiczenia do spraw politycznych. Forma planu pracy partyjno-politycznej nie jest ściśle określona; powinna jednak zawierać - oprócz przedsięwzięć - szczebel, którego dotyczy, odpowiedzialnych za ich realizację i termin wykonania. Treść tego planu może być zróżnicowana w zależności od szczebla ćwiczącego, tematu i rozmachu LTC.

Zawsze jednak wystąpią dwa etapy, w których należy zaplanować odpowiednie przedsięwzięcia; będą to: etap organizacyjny i etap kierowania LTC. W etapie organizacyjnym wystąpią przedsięwzięcia mające na celu mobilizowanie stanów osobowych do wzmożonego wysiłku w czasie ćwiczenia oraz przedsięwzięcia związane z przygotowaniem materiałów i sprzętu potrzebnego do pracy partyjno-politycznej w toku trwania LTC. W obydwu etapach wystąpi cała gama innych przedsięwzięć, takich jak: śledzenie nastrojów stanów osobowych, czuwanie nad zapewnieniem warunków bytowych ćwiczących, warunków bezpieczeństwa i innych.

Dobrze zaplanowane i realizowane przedsięwzięcia pracy partyjno-politycznej stanowią niezmiernie ważny element zapewniający właściwe przygotowanie i przeprowadzenie ćwiczenia, tzn. osiągnięcie założonych celów LTC.

12. Plan rekonesansu poligonów i rejonu ćwiczeń

Podczas organizacji LTC może zaistnieć konieczność dokonania rekonesansu poligonów i rejonu ćwiczeń. W odniesieniu do poligonów będzie to miało miejsce, gdy:

- poligon lub warunki jego wykorzystania są nieznane organizatorom;
- poligon jest znany, ale zachodzi potrzeba dokonania zmian np. obiektów działań, warunków wykonania zadań;
- przewiduje się wspólne działania z wojskami lądowymi itp.

W odniesieniu do rejonu ćwiczeń konieczność rekonesansu może być spowodowana:

- zbadaniem warunków bazowania na lotnisku /lądowisku/, na które zamierza się przebazować ćwiczących;
- koniecznością określenia bezpiecznych warunków rozpoznania i atakowania /z fotokaemu/ w rejonie poza poligonami;
- koniecznością określenia stanu dróg dojazdowych do lotnisk; na które przewiduje się przebazowanie itp.

W wypadku zaistnienia takich konieczności sporządza się plan rekonesansu poligonów i rejonu ćwiczeń. Forma tego dokumentu nie jest określona, wydaje się jednak, że najbardziej przejrzysty będzie on wtedy, kiedy przedstawi sobą tabelę zawierającą:

- przewidywane czynności;
- miejsce /rejon/;
- skład grupy rekonesansowej;
- odpowiedzialnego;
- termin przeprowadzenia;
- środek transportu /rodzaj środka, i z której jednostki/;
- uwagi z rekonesansu.

Rekonesans należy prowadzić po opracowaniu zamiaru operacyjno-taktycznego, a jego plan winien być załącznikiem do planu przeprowadzenia LTC.

13. Opracowanie pozostałych dokumentów, jak: limity przebiegu kilometrów oraz zużycia paliwa lotniczego, amunicji itp. Organizacja łączności i dowodzenia. Inne niezbędne dokumenty i zatwierdzenie LTC

Wymienione dokumenty są elementami części opisowej planu

przeprowadzenia LTC i mogą stanowić jego załączniki.

Organizujący LTC w swoim rozkazie określa m.in. limity zużycia kilometrów, zużycia paliwa lotniczego, innych materiałów pędnych i smarów, amunicji, środków pozorowania i innych materiałów. Na podstawie tych danych i wytycznych dowódcy, jego zastępca ds. techniki i zaopatrzenia wydaje swoje wytyczne materiałowotechnicznego zabezpieczenia LTC w postaci zarządzenia.

Zastępca kierownika ćwiczenia ds. techniki i zaopatrzenia na podstawie tych danych sporządza szczegółowy plan wykorzystania przydzielonych limitów. Może on wystąpić w postaci załącznika do planu przeprowadzenia LTC lub być wpleciony w treść części opisowej tego planu. W planie wykorzystania środków materiałowych ujmuje się w postaci tabeli: jednostkę organizacyjną, przedsięwzięcia, jakie środki, przydzielony limit i ewentualnie jednostkę, z której środek ten jest przydzielony. Plan wykorzystania limitów jest podstawą do określenia ogólnych kosztów LTC.

Wytyczne dotyczące organizacji dowodzenia i łączności wydawane są przez szefa sztabu i stanowią załącznik do rozkazu organizacyjnego. Na tej podstawie oficer łączności i RUL z kierownictwa ćwiczenia sporządza schemat organizacji łączności i dowodzenia, który jest załącznikiem do zarządzenia szefa sztabu. Jest ogólną zasadą, by wykorzystywać te środki i kanały łączności, które przysługują ćwiczącej jednostce /związki taktycznemu/. Należy mieć na uwadze, by w LTC dwustronnym wykluczyć możliwość porozumiewania się czy też podsłuchiwanie decyzji /elementów decyzji/ ćwiczących stron. Sytuacja ta zmusza do pewnej sztuczności polegającej na założonych ograniczeniach stron w wykorzystywaniu środków łączności i zmianie obowiązujących częstotliwości. W planie łączności znaleźć musi się także schemat łączności kierownictwa LTC. Organizacja łączności kierownictwa LTC powinna być tak przemyślana, by umożliwić członkom kierownictwa porozumiewanie się bez obawy ujawnienia ćwiczącym wiadomości, które nie powinny do nich dotrzeć. Musi ona również zapewnić rozjemcom w powietrzu możliwość utrzymywania łączności z obiema ćwiczącymi stronami.

Kierownik i sztab kierownictwa ćwiczenia, oprócz łączno-

ści kierownictwa, powinien mieć zapewnioną łączność z ćwiczącymi esztabami i jednostkami o dwa szczeble niżej. W tym celu opracowany plan łączności powinien obejmować:

- schematy łączności radiowej i przewodowo-radioliniowej;
- plan użycia pododdziałów łączności /kalkulacja sił i środków/;
- dane radiowe, radioliniowe i radiotelefoniczne oraz tabele kryptonimów stacji telegraficzno-telefonicznych i sygnałów rozpoznawczych osób funkcyjnych wchodzących w skład kierownictwa i ćwiczących.

Istotnym dokumentem opracowywanym do LTC są wskazówki bezpieczeństwa lotów. Wskazówki te opracowuje zastępca dowódcy organizującego ćwiczenie ds. liniowych i są one załącznikiem do rozkazu organizacyjnego. We wskazówkach bezpieczeństwa lotów ujmuje się takie elementy, jak:

- ćwiczenia programu szkolenia bojowego, według których wykonywane będą loty;
- dopuszczalne stosowanie kompleksowania ćwiczeń;
- stopień wyszkolenia pilotów uprawniający do wzięcia udziału w ćwiczeniu;
- minimalne warunki atmosferyczne, przy których zezwala się wykonywać zadania w powietrzu;
- zasady wykonywania lotów w rejonie celu /poligonów, rejonów rozpoznania/;
- w ćwiczeniach dwustronnych - minimalne odległości zbliżeń samolotów;
- zasady postępowania w szczególnych przypadkach lotu;
- konieczne ubezpieczenie lotów środkami UL;
- sygnały rozpoznawcze i inne.

III. WŁAŚCIWOŚCI PRZYGOTOWANIA PERSONELU DO ĆWICZENIA I PRZEPROWADZENIA LTC

1. Szkolenie kierownictwa, aparatu kontrolno-badawczego, rozjemców, podgrywki i ćwiczących w ramach przygotowania do ćwiczenia

Przygotowanie kierownictwa, aparatu kontrolno-badawczego, rozjemców i podgrywki powinno zapewnić jednolitą interpretację celów ćwiczenia i sposobów ich realizacji, pogłębienie znajomości zasad prowadzenia działań bojowych, dokładne poznanie rejonu ćwiczeń oraz swego miejsca i roli w pełnieniu wyznaczonej funkcji.

Kierownik ćwiczenia osobiście przygotowuje swoich zastępców i pomocników oraz szefów służb, a ci z kolei - podległych sobie oficerów oraz rozjemców, zespoły kontrolno-badawcze i grupy zabezpieczające przeprowadzenie ćwiczenia /podgrywka, pozorowanie itp./.

W procesie przygotowania osób funkcyjnych prowadzi się: wykłady, seminaria, zajęcia grupowe na mapach, stole plastycznym i w terenie, treningi w posługiwaniu się technicznymi środkami łączności i w rozgrywaniu sytuacji przez grupy podgrywające itp., oraz wyświetla się odpowiednie filmy. Istotną rolę w całokształcie przygotowania kadry do ćwiczeń odgrywa praca samokształceniowa.

Przygotowanie ćwiczących dowódców, sztabów i wojsk do ćwiczenia powinno odbywać się w ramach programowego szkolenia pododdziałów w czasie doskonalenia kadry i za pomocą samokształcenia.

W czasie zajęć programowych /ćwiczeń taktycznych/ należy akcentować problematykę, która jest treścią planowanego ćwiczenia; oprócz tego ćwiczący zapoznają się z zasadami bezpieczeństwa podczas działań w warunkach szczególnych.

2. Instruktaże do ćwiczenia

Ogólnym celem instruktażu jest dokładne zaznajomienie kierownictwa z rejonem ćwiczenia oraz koncepcją rozegrania poszczególnych zagadnień szkoleniowych.

Instruktaż przeprowadza kierownik ćwiczenia na podstawie odpowiedniego planu, w którym określa się obowiązkowo skład grupy biorącej udział w instruktażu, miejsce i czas jego prowadzenia oraz rozpatrywane zagadnienia.

TEMPO

Podczas instruktażu można przedstawić również propozycje w sprawie decyzji, jakie powinni podjąć ćwiczący dowódcy, i przewidywanego rozwoju działań w wyniku realizowania tych decyzji. Instruktaż musi ujmować wytyczne dotyczące zasad pracy i postępowania wszystkich członków kierownictwa. W wyniku odbytych instruktaży każdy członek aparatu kierowniczego musi zdawać sobie sprawę ze swej roli w ćwiczeniu, znać dokumentację ćwiczenia, poznać swoje prawa i obowiązki oraz sposób wzajemnej współpracy i porozumiewania się. Instruktaże mają więc przygotować aparat kierowniczy do skutecznego samodzielnego rozwiązywania zagadnień taktycznych i metodyczno-wychowawczych.

3. Przygotowanie środków dowodzenia, poligonów, pomieszczeń, łączności itp.

Zakres przygotowania środków dowodzenia, poligonów, pomieszczeń, łączności itp., osoby odpowiedzialne za wykonanie tych czynności oraz terminy ich wykonania ujęte są w "Planie przygotowania LTC". W celu przekazania do wiadomości wszystkim wykonawcom przedsięwzięcia te umieszcza się również w "Rozkazie organizacyjnym". Wydaje się korzystne wyznaczenie oficera /oficerów/ z kierownictwa ćwiczenia, znającego dobrze potrzeby LTC, do odpowiednio wcześniejszego sprawdzenia, czy wykonane przedsięwzięcia odpowiadają potrzebom.

4. Kontrola gotowości ćwiczących

Podstawą dopuszczenia do wszelkich ćwiczeń taktycznych, a więc i LTC, jest decyzja przełożonego powzięta w oparciu o wyniki sprawdzianu. Sprawdzian przeprowadza się po zrealizowaniu wszystkich zaplanowanych /programowych/ przedsięwzięć organizacyjno-szkoleniowych. Prezentowany poziom wyszkolenia dowództw, sztabów i wojsk musi gwarantować osiągnięcie zakładanych celów ćwiczenia.

W razie stwierdzenia niedomagań szkoleniowych zarządza się podjęcie przedsięwzięć organizacyjno-szkoleniowych zapew-

niających należyte przygotowanie do ćwiczenia. O doborze form, metod, treści i zakresu sprawdzianu decyduje dowódca /kierownik ćwiczenia/. Dowódcy organizujący sprawdzian powinni określić wielkości zużycia środków materiałowych na jego zabezpieczenie oraz sposób ich pokrycia. Wyniki sprawdzianu ogłasza się w rozkazie dziennym dowódcy prowadzącego sprawdzian, na podstawie "Zestawienia wyników z przedmiotów sprawdzianu" /patrz: Instrukcja o organizowaniu i prowadzeniu ćwiczeń taktycznych. Warszawa 1976, MON/. Podstawę dopuszczenia do LTC mogą stanowić również wyniki kontroli szkolenia, różnorodnych treningów, przeglądów itp. prowadzonych przez szczeble nadrzędne. Forma, metoda, treść i zakres sprawdzianu powinny być zawarte w rozkazie dowódcy zarządzającego prowadzenie sprawdzianu. Należy w nim określić:

- cel sprawdzianu;
- skład komisji prowadzącej sprawdzian;
- oddziały podlegające sprawdzeniu;
- zagadnienia szkoleniowe sprawdzianu;
- przydział środków materiałowego zabezpieczenia sprawdzianu.

Szczegółowe dane dotyczące zasad dopuszczenia do ćwiczeń zawarte są w "Instrukcji o organizowaniu i prowadzeniu ćwiczeń taktycznych" - MON z 1976 r., oraz "Warunkach i zasadach dopuszczania do ćwiczeń związków taktycznych i oddziałów wojsk lotniczych" - DWL z 1975 r.

5. Praca kierownika ćwiczenia, zespołu kontrolnego i kontrolno-badawczego, podgrywki i pozoracji podczas prowadzenia LTC

LTC rozpoczyna się najczęściej od ogłoszenia alarmu lub od momentu osiągnięcia przez szkolonych gotowości do ćwiczenia.

Kierownictwo przybywa do ćwiczących bezpośrednio przed ogłoszeniem alarmu lub po osiągnięciu gotowości do ćwiczenia. W toku prowadzenia LTC do zasadniczych obowiązków kierownictwa ćwiczenia należą:

a/ Kierownik ćwiczenia:

- zapewnić sprawne kierowanie przebiegiem ćwiczenia, sprzyjające osiągnięciu zakładanych celów, uwzględniając decyzje podejmowane przez dowództwa oraz działalność bojową wojsk;

- karać za schematyzm i niezdecydowane działanie ćwiczących, a w szczególnie rażących wypadkach - wymagać powtórzenia elementu lub etapu ćwiczenia;

b/ Zespół kontrolno-badawczy:

- prowadzić kontrolę i badania w oparciu o realne działania dowództw, sztabów i wojsk, opracowywać wnioski z realizacji poszczególnych zagadnień;
- opracować kompleksowy materiał z kontroli i z przeprowadzonych badań.

c/ Zespół kontrolny oraz rozjemcy w powietrzu i na poligonach:

- dostarczyć odpowiednie dokumenty do ćwiczących dowództw i sztabów;
- zbierać i uogólniać dane o położeniu ćwiczących wojsk i poprawności ich działania, przygotować propozycje dalszego przebiegu ćwiczenia uwzględniając aktualne położenie i sposób działania ćwiczących;
- kierować przebiegiem ćwiczenia zgodnie z założeniami planu i wnoszonymi do niego przez kierownika ćwiczenia zmianami;
- dokonywać oceny organizowania, dowodzenia i jego praktycznego funkcjonowania, skuteczności i skrytości pracy w sieciach radiowych, stopnia przestrzegania zasad tajnego dowodzenia i przeciwdziałania rozpoznaniu i zakłóceniom radioelektronicznym;
- zbierać materiały i przygotować dane do omówienia.

d/ Grupa podgrywająca:

- podawać ćwiczącym dane zgodnie z wcześniej przygotowanym planem;
- wnosić poprawki do planu przekazywania ćwiczącym informacji w zależności od decyzji ćwiczących i ustaleń kierownika ćwiczenia.

e/ Grupa pozoracji - wykonywać prace zgodnie z planem pozorowania, wg poleceń kierownika ćwiczenia, z uwzględnieniem decyzji ćwiczących i działania wojsk oraz z zapewnieniem bezpieczeństwa.

Kategorycznie zabrania się oficerom sztabu i oficerom zespołu kontrolno-badawczego ujawniać plan przeprowadzenia

ćwiczenia, ingerować w wykonywanie obowiązków przez funkcyjnych i zastępować ćwiczących w rozwiązywaniu postawionych im zadań, z wyjątkiem sytuacji grozących niebezpieczeństwem ćwiczącym i innym osobom.

W toku ćwiczenia kierownictwo nie tylko powinno kontrolować ezkolonych, lecz również zapoznawać się dokładnie z podejmowanymi przez nich decyzjami, analizować szczegółowo ich wnioski i propozycje oraz studiować przedetawione kalkulacje i dążyć do podniesienia poziomu wyszkolenia ćwiczących. Obserwacji i ocenie podlega również sposób organizowania działań, a także działanie wojsk jako rezultat i kryterium powziętych decyzji.

W wypadku powzięcia przez szkolonych niezbyt uzasadnionej decyzji, której w tej wersji nie należy zatwierdzać, celowo jest zmusić /pośrednio/ ćwiczących do wszechstronniejszej i głębszej analizy położenia oraz zmiany niesłusznego postępowania, podając im w tym celu przede wszystkim dodatkowe dane. Dane te mogą między innymi dotyczyć: wyników uzyskanych przez stronę przeciwną, strat we własnym stanie osobowym i sprzęcie bojowym, przedsięwzięć realizowanych przez dowódcę wyższego szczebla, sąsiadów itp. Ukierunkowanie /skorygowanie/ decyzji ćwiczących można również osiągnąć przez spowodowanie uzupełniających działań pozoracji pola walki.

W wypadku powzięcia zupełnie niesłusznej decyzji, nie zapewniającej wykonania zadania lub naruszającej warunki bezpieczeństwa, kierownik ćwiczenia powinien w roli wyższego dowódcy przerwać ćwiczenie i nakazać powtórne jej wypracowanie. W tym wypadku dopuszcza się nakazanie przez kierownika ćwiczenia sposobu rozwiązania jakiegoś elementu ćwiczenia.

6. Praca ćwiczących podczas prowadzenia LTC

W LTC ćwiczący występują na swoich etatowo zajmowanych stanowiskach i wykonują czynności wynikające z obowiązków na określonym stanowisku w czasie działań bojowych.

W każdym ćwiczeniu jednak występują pewne ograniczenia, umowności i uproszczenia - określane w założeniu do LTC, podczas stawiania zadań ćwiczącym lub doraźnie wprowadzone przez kierownictwo - które ćwiczący muszą uwzględniać w swoich de-

cyzjach i działaniu. Istnieje cały szereg momentów, których w warunkach ćwiczenia nie można w pełni przećwiczyć z różnych powodów /najczęściej ze względu na warunki bezpieczeństwa lub ograniczenie kosztów/. Można do nich zaliczyć: działania z bronią jądrową, działania na rzeczywiste cele realnymi środkami ogniowymi, wykonywanie lotów nad terenem potencjalnego przeciwnika itp. We wszystkich tych wypadkach ćwiczący wypracowują jak gdyby dwie decyzje: jedną - aplikacyjną /jak działaliby w warunkach wojny/, i drugą - faktyczną /jak będą rzeczywiście działali/. W okresie organizacji działań ćwiczący sztab wypracowuje decyzję działania oraz wykonuje przedsięwzięcia zabezpieczające wykonanie zadań.

Pozostały personel wykonuje czynności nakazane przez dowództwo ćwiczące.

W okresie prowadzenia działań sztab kieruje ich wykonaniem, wprowadza zmiany wynikające z rozwijającej się sytuacji i wypracowuje decyzje o kolejnych zadaniach, a pozostały personel wykonuje czynności wynikające z decyzji ćwiczącego dowódcy. Niezmiernie ważnym elementem w toku prowadzenia LTC jest zachowanie bezpieczeństwa lotów, co wiąże się ze ścisłym przestrzeganiem wszelkich przepisów obowiązujących w tym zakresie.

Od ćwiczących oczekuje się:

- wnikliwej analizy zadań i oceny położenia;
- podejmowania oryginalnych, nieszablonowych decyzji;
- przemyślanej i sprawnej organizacji działań;
- sprawnego, taktycznie uzasadnionego, a jednocześnie bezpiecznego działania w powietrzu.

7. Omówienie LTC

Omówienie jest jednym z ważniejszych elementów ćwiczenia, stanowiących cenne źródło rozwoju myśli teoretyczno-wojskowej oraz bezpośredni łącznik teorii z praktyką. Kierownik ćwiczenia określa szczeble, na których zostaną przeprowadzone omówienia, oraz podaje czas, miejsce i skład osób uczestniczących w nich.

Podczas omówienia podaje się temat, cele szkoleniowe, zamiar operacyjno-taktyczny, a następnie dokonuje analizy działań bojowych wojsk w poszczególnych etapach. W czasie omówie-

nia mogą być również poruszone zagadnienia teoretyczne, dotyczące poszczególnych ważnych spraw taktyczno-operacyjnych, planistycznych i organizacyjnych, wpływających na poziom wyszkolenia oraz na sposoby podnoszenia poziomu przygotowania dowództw, sztabów i wojsk.

Na zakończenie omówienia kierownik ćwiczenia określa, w jakim stopniu zostały osiągnięte cele szkoleniowe, ocenia pracę ćwiczących dowódców, wyszkolenie i zgranie związku taktycznego, oddziałów, pododdziałów oraz stawia zadania usunięcia stwierdzonych niedociągnięć.

Z A K O Ń C Z E N I E

LTC jest wyższą formą szkolenia praktycznego z udziałem wojsk i ma na celu kompleksowe przygotowanie wszystkich pionów i służb specjalistycznych do prowadzenia działań bojowych na szczeblu pułku lotniczego i dywizji lotniczej. Umożliwia ono praktyczne ćwiczenie dowództw, sztabów i wojsk w zdobytych umiejętnościach oraz wyrabianie nawyków w praktycznym ich zastosowaniu na polu walki. LTC jest więc podstawą do określenia przez Dowództwo Wojsk Lotniczych stopnia przygotowania do działań bojowych własnych związków taktycznych i samodzielnych oddziałów, a przez związki taktyczne - podległych im oddziałów. Dobre przygotowanie pułków lotniczych dywizji do działań umożliwia uzyskanie pozytywnej oceny w LTC dywizyjnym. Dobre przygotowanie do działań dywizji i samodzielnych pułków lotniczych umożliwia przejście z nimi do wyższych form szkolenia organizowanych na szczeblach Wojsk Lotniczych i wyższych.

OPRACOWAŁ :

SPRAWDZIŁ :

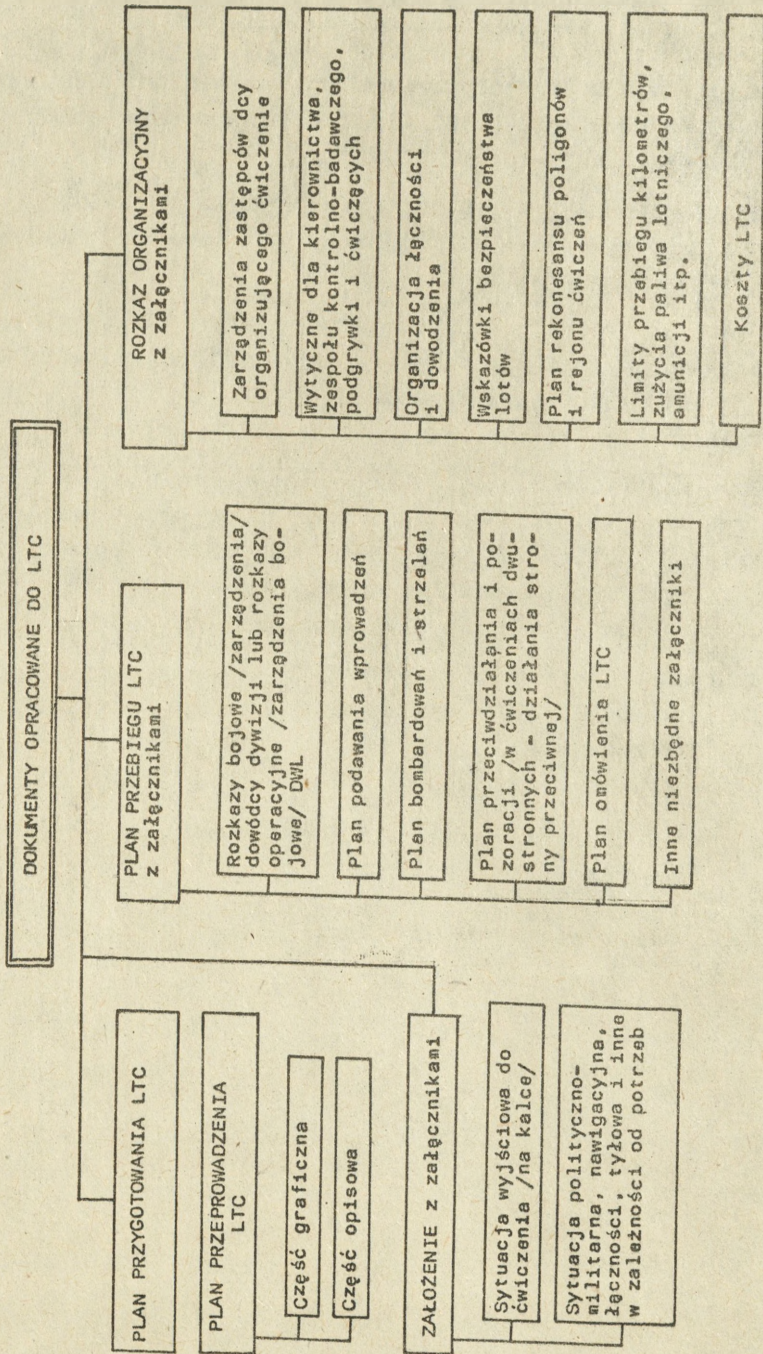
/-/ ppłk pil.dypl.M.PASZKOWSKI /-/ ppłk nawig.dypl.Z.KIELAN

B I B L I O G R A F I A

1. Instrukcja o organizowaniu i prowadzeniu ćwiczeń taktycznych. Sygn.szkol. - 520/76. Wyd. MON, Warszawa 1976 r. Nr bibl.nauk. ASG - pf 17799.
2. Regulamin walki Sił Zbrojnych PRL /dywizja, pułk/. Sygn. Sztab Gen. - 347/64. Wyd. MON, Warszawa 1964 r. Nr bibl.nauk. ASG - 010965.
3. Praca zbiorowa: Metodyka ćwiczeń taktycznych /opracowanie, organizowanie i prowadzenie/. Wyd. ASG, Warszawa 1976 r. Nr bibl.nauk. ASG - pf 370; załączniki - nr bibl.nauk. ASG - pf 371.
4. Zbiór materiałów z kursu szkoleniowo-metodycznego: Zasady organizacji i prowadzenia ćwiczeń taktyczno-bojowych w świetle postanowień kompetencyjnego zakresu odpowiedzialności organizacyjno-szkoleniowej. Sygn. DWL - pf 170. Wyd. DWL, Poznań 1978 r. Nr bibl.nauk.ASG - pf 18748.
5. Podręcznik: Metodyka szkolenia taktycznego i operacyjno-taktycznego WL i OPL OK. Sygn. Lot. 458/61. Wyd. DWL i OPL OK, Warszawa 1961 r. Nr bibl.nauk.ASG - 09331.

Wydrukowano w 30 egz.

Egz.nr 1-30 Bibl.Nauk.OZS
Wyk. ppłk Paszkowski
Druk. OH, dn. 27.10.80r.
Druk.ASG WP nr pf 465/pf 2125/WW
Kor. T.Ł.

ZATWIERDZAM

.....
 Stopień, imię i nazwisko
 dcy stawiającego zad. oprac. LTC

PLAN PRZYGOTOWANIA LTC

1. TEMAT:
2. CELE SZKOLENIOWE:
3. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE:
4. CELE BADAWCZE:
5. SKŁAD ZESP. AUTORSKIEGO: /z określeniem osób odpowiedzialnych za przedsięwzięcia org./
6. SKŁAD KIEROWNICTWA: /wraz z podległymi mu zespołami/
7. PRZEDSIĘWZIĘCIA DO WYKONANIA:

LP.	Przedsięwzięcia	Termin wykonania	Wykonawca	Uwagi o wykonaniu
1.	Opracowanie planu rekonesansu poligonów i rejonu ćwiczeń	3	4	5
2.	Opracowanie planu przeprowadzenia LTC i jego zatwierdzenie	1.06.80	mjr KĘDZIORA	
3.	Opracowanie planu przebiegu LTC z załącznikami	4.06.80	ppłk WYDRZYCKI	
4.	Opracowanie założeń LTC z załącznikami	6.06.80	kpt. DYKTA	
5.	Opracowanie rozkazu organizacyjnego	4.06.80	kpt. TRYBUŁA	
6.	Opracowanie wytycznych dla kierownictwa, zespołu kontr. badawczego, podgrywki i ćwiczących	29.05.80	mjr WYDRA	
7.	Opracowanie planu pracy partyjno-politycznej	3.06.80	mjr STĘPIEŃ	
8.	Oprac. pozostałych dokumentów /limity przebiegu kilometrów, zużycia paliwa, org. łączności i inne/	4.06.80	mjr KOSTRZEWA	
9.	Zatwierdzenie LTC	7.06.80	mjr KĘDZIORA	
10.	Osiągnięcie gotowości do ćwiczenia	8.06.80	płk RYBAK	
11.	Przygotowanie omówienia LTC	10.06.80	płk RYBAK	
		30.06.80	płk RYBAK	

KIEROWNIK ZESPOŁU AUTORSKIEGO

FORMA I OGÓLNA TREŚĆ OPISOWEJ CZĘŚCI
PLANU PRZEPROWADZENIA LTC

P O U F N I E

Egz.nr

P L A N P R Z E P R O W A D Z E N I A

jednostronnego, jednoszczeblowego lotniczo-taktycznego ćwiczenia z 10 plmsz /część opisowa/

- I. TEMAT:
- II. OGÓLNY CEL SZKOLENIOWY:
- III. CZAS PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA:
- IV. SKŁAD ĆWICZĄCYCH:
- V. WARUNKI PRZEPROWADZENIA LTC:
- VI. ETAPY ĆWICZENIA:
 - 1. Pierwszy etap LTC /od-do/:
 - Temat etapu:
 - Cele etapu:
 - Zagadnienia szkoleniowe etapu:
 - 2. Drugi etap LTC /od-do/:
 - Temat etapu:
 - Cele etapu:
 - Zagadnienia szkoleniowe etapu:
- VII. ZAMIAR STRON:
 - 1. Nieprzyjaciół:
 - 2. Wojska własne:

KIEROWNIK ZESPOŁU AUTORSKIEGO

.....
/stopień, imię i nazwisko/

NU PRZEBIEGU LTC

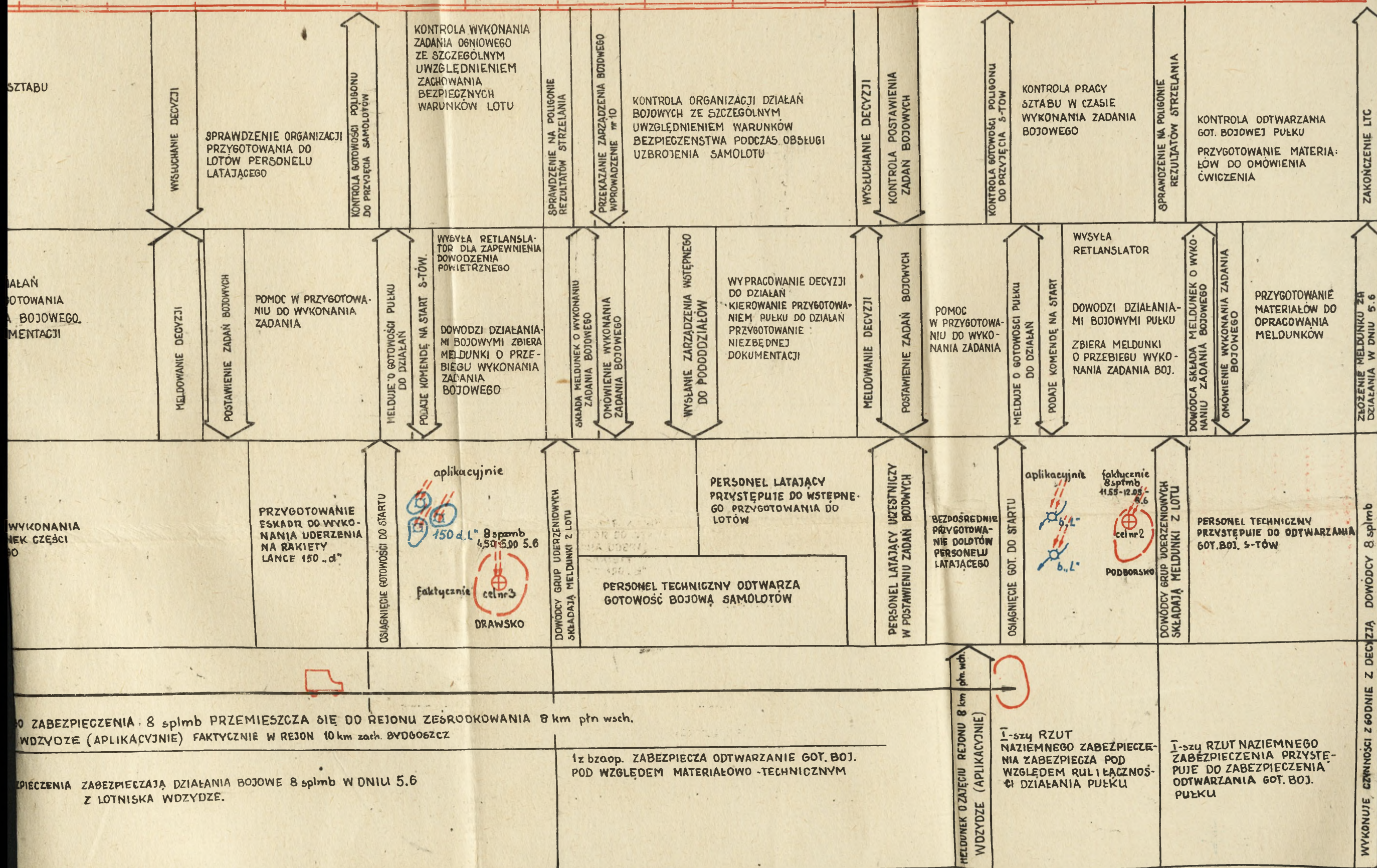
Egz nr.....

Załącznik nr 5

OGRAM)

~~TAJNE~~
Egz nr.....

6.3.6 1.00 2.00 3.00 4.00 5.00 6.00 7.00 8.00 9.00 10.00 11.00 12.00 13.00 15.00

FORMA I OGÓLNA TREŚĆ ZAŁOŻENIA DO LTC

ZATWIERDZAM

EGZ. NR

.....
Stopień, imię i nazwisko
dcy prowadzącego LTC

Egz.nr

Z A Ł O Ż E N I E T A K T Y C Z N E

do jednostronnego, jednoszczeblowego ćwiczenia
lotniczo-taktycznego dla 10 plmsz

Mapa 1:200 000

N-33 XV, XVIII, XXI-XXIV, XXVIII-XXX, XXXIII-XXXVI

N-34 XIII-XVI, XIX-XXII, XXV-XXVIII, XXXI-XXXIV

I

W tej części wpisuje się dane o ogólnym położeniu nieprzyjaciela, a następnie wojsk własnych.

II

W tej części wpisuje się dane szczegółowe o położeniu nieprzyjaciela /wojska lądowe, lotnictwo, OPL/, a następnie wojsk własnych /lądowe, lotnictwo, ewentualnie zadania ćwiczącego oddziału lub ZT/.

III

W tej części wpisuje się dane uzupełniające /dodatkowe/, których ze względu na ich treść nie można było ująć w poprzednich częściach, a mają one bezpośredni wpływ na właściwą ocenę położenia /np. założone warunki bazowania czy zabezpieczenia działań bojowych/.

IV

W tej części wpisuje się zakres pracy do wykonania przez ćwiczących.

Załączniki:

1. Położenie wojsk własnych i nieprzyjaciela /kalka/.
2. Schemat poligonu.
3. Inne.

KIEROWNIK ZESPOŁU AUTORSKIEGO

.....
/stopień, imię i nazwisko/

FORMA I OGÓLNA TREŚĆ ROZKAZU
ORGANIZACYJNEGO

POUFNE

Egz. nr

ROZKAZ ORGANIZACYJNY DOWÓDCY 9 DLMB nr pf 29 z dnia 6.3.80 r.
w sprawie przeprowadzenia ćwiczenia lotniczo-taktycznego z
7 plmb

/WARIANT/

Zgodnie z planem szkolenia 9 DLMB na 1980 r. w dniach 25-27.3.
80 r. przeprowadzić ćwiczenie lotniczo-taktyczne w 7 plmb na
temat: Organizacja i prowadzenie działań bojowych na środki
przenoszenia broni jądrowej.

Cele szkoleniowe ćwiczenia:

- sprawdzić umiejętności dowództwa i sztabu pułku podczas or-
ganizacji, prowadzenia i podsumowania działań bojowych;
- doskonalić dowódców pododdziałów w podejmowaniu decyzji na
zajmowanych stanowiskach;
- sprawdzić i doskonalić personel latający w wykonywaniu ude-
rzeń na środki przenoszenia broni jądrowej;
- sprawdzić personel techniczny zabezpieczenia i ubezpieczenia
w sprawnym przygotowaniu i odtwarzaniu gotowości sprzętu do
działań bojowych.

1. Skład kierownictwa, zespołu kontrolno-badawczego i rozjem-
ców:

a. Kierownictwo ćwiczenia:

Ćwiczeniem kierował będę osobiście.

- szef sztabu zca kierownika
ćwiczenia	- szef sztabu 9 DLMB;
- zca kier.ćwiczenia ds.polit.	- szef Wydz.Polit.9 DLMB;
- pom.kier.ćwiczenia ds. operac.	- mjr
- pom.kier.ćwiczenia ds.rozpozn.	- ppłk
- kreślarz	- kpr.
- maszynistka	- Ob.

b. Zespół kontrolny przy dowódcy i sztabie 7 plmb:

- kierownik zespołu	- zca dcy ds.lin.9 DLMB;

f. Grupa pozorująca:

- kierownik grupy - płk
- członkowie zespołu - mjr
- por.
- kpt.
- 25 żołnierzy z dywizyjnego batalionu łączności.

2. Skład ćwiczących: cały stan osobowy 7 plmb.

3. R o z k a z u j ę :

a/ Dowódcy 7 plmb:

- na okres ćwiczeń wstrzymać wszelkie wyjazdy służbowe;
- do 21.8 doprowadzić do aktualności nawyki pilotów zgodnie z uzyskanym poziomem szkolenia;
- do 24.9 sprawdzić i doprowadzić do eksploatacyjnej używalności 100% samolotów bojowych, dwa szkolno-bojowe i wszystkie transportowo-łącznikowe oraz pojazdy mechaniczne i pozostały sprzęt bojowy;
- samoloty bojowe na okres LTC winny mieć minimalny re-sure 20 godzin;
- wykonać wszystkie czynności nakazane zarządzeniami swoich zastępców;
- przygotować na okres 24-28.3 35 miejsc noclegowych dla kierownictwa ćwiczenia oraz 25 miejsc dla żołnierzy służby zasadniczej w miejscu stałego bazowania i zaprowiantować na okres ćwiczeń;
- wydzielić dwa pomieszczenia do pracy kierownictwa w stałym miejscu bazowania;
- wyznaczyć na okres ćwiczeń 2 kierowników lotów na lotnisku i 2 kierowników lotów na poligonie;
- do 10.00 24.3 zameldować mi o gotowości pułku do LTC.

b/ Szefowi sztabu dywizji:

- wydzielić do dyspozycji dowódcy 7 plmb radiostacje R-140 i 4 radiostacje R-831 M, które winny przybyć na miejsce pracy /poligony/ i zameldować się dowódcy 7 plmb do 19.00 24.3/;
- zabezpieczyć łączność z poligonami BIEDRUSKO i ŻAGAŃ oraz łącza telefoniczne zgodnie z planem przebiegu cwi-

- czenia i schematem łączności na LTC;
- wspólnie z moim zastępcą ds. lin. przeprowadzić w dniu 21.3 szkolenie zespołu kontrolno-badawczego i rozjemców w powietrzu;
- zabezpieczyć dla oficerów dywizji 6 samochodów osobowo-terenowych, 2 samochody sztabowe i 4 AS oraz jeden autobus osobowy;
- do 23.3 zakończyć szkolenie grupy pozorującej.

c/ Zastępcy dowódcy dywizji ds. liniowych:

- zabezpieczyć na okres LTC 4 samoloty bojowe dla rozjemców w powietrzu, 1 AN-2 dla kierownictwa, 2 Mi-2, z tego 1 Mi-2 przydzielić do dyspozycji dowódcy 7 plmb;
- wspólnie z szefem sztabu dywizji przeprowadzić szkolenie zespołu kontrolno-badawczego i rozjemców;
- na okres LTC zapewnić sprawną obsługę służby ruchu lotniczego;
- do 23.3 sprawdzić przygotowanie poligonów BIEDRUSKO i DRAWSKO.

d/ Zastępcy dowódcy dywizji ds. politycznych:

- opracować zarządzenie, w którym przedstawić koncepcję zabezpieczenia partyjno-politycznego ćwiczenia.

e/ Zastępcy dowódcy dywizji ds. techniki i zaopatrzenia:

- sprawdzić i zabezpieczyć 7 plmb w odpowiednią ilość środków MTZ na lotnisku zapasowym pułku; szczególnie uzgodnić z moim zastępcą ds. liniowych;
- zapewnić sprawną realizację zamówień składanych przez 7 plmb w czasie trwania LTC.

4. Przydział limitów na LTC:

- na samolot bojowy - 8 godzin nalotu;
- na samolot szkolno-bojowy - 12 godzin nalotu;
- na pozostałe samoloty i śmigłowce po 16 godzin nalotu;
- 800 000 km na wszystkie pojazdy kołowe;
- 70 motogodzin na każdą jednostkę.

5. Wskazówki bezpieczeństwa na okres ćwiczenia:

W celu zapewnienia bezpieczeństwa lotów w czasie ćwiczenia kierować się następującymi zasadami:

- loty wykonywać zgodnie z zaleceniami zawartymi w dokumentach: "Wskazówki bezpieczeństwa lotów samolotów i śmigłowców podczas ćwiczeń i kontroli gotowości bojowej", "Instrukcja o organizowaniu i prowadzeniu ćwiczeń taktycznych" oraz załącznik nr 4 do niniejszego rozkazu "Wytyczne dotyczące bezpieczeństwa lotów";
- zamawianie lotów tylko przez dyżurną służbę ruchu lotniczego przy kierownictwie LTC, przeloty w rejonie ćwiczeń uzgodnić z kierownictwem ćwiczenia;
- minimalne warunki atmosferyczne na okres LTC: dolna podstawa chmur 500 m, widzialność 5 km;
- lotniska zapasowe na cały czas trwania LTC: BYDGOSZCZ, MALBORK, OKSYWIE, SŁUPSK.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kołowego przestrzegać zasad określonych w załączniku nr 3 do niniejszego rozkazu "Zarządzenie zastępcy dowódcy dywizji ds. techniki i zaopatrzenia".

6. Omówienie LTC przeprowadzę 4.4 o godz. 10.00 w sali odpraw 7 plmb.
7. Gotowość 7 plmb do ćwiczenia 20.00 24.3. Gotowość oficerów dywizji do ćwiczenia 19.00 24.3. Wyjazd oficerów dywizji do pułku autokarem 17.00 24.3 spod bloku sztabu dywizji.
8. Z rozkazem zapoznać cały stan osobowy pułku oraz oficerów dywizji. /O ile LTC rozpoczyna się sprawdzeniem gotowości bojowej pułku z treścią rozkazu nie zapoznaje się składu osobowego pułku/.

Załączniki:

- Nr 1 - Zarządzenie zastępcy dowódcy dywizji ds. liniowych.
- Nr 2 - Zarządzenie szefa sztabu dywizji.
- Nr 3 - Zarządzenie zastępcy dowódcy dywizji ds. techniki i zaopatrzenia.
- Nr 4 - Wytyczne dotyczące bezpieczeństwa lotów.
- Nr 5 - Schemat łączności na okres LTC.

SZEF SZTABU 9 DLMB

DOWÓDCA 9 DLMB

/-/ płk dypl. Andrzej SZYGUŁA

/-/ płk pil. dypl. Janusz BUKAT

